

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

זהר הקדוש - תרומה קלט.

תרגום ללשון הקודש

בספרא דשלמה מלכא אית גו האי מנזבא הנחשת דקאמרן, רזין עלאין. דהא מנזבא אדמה כתיב, (שמות כ) מנזבא אדמה תעשה לי וגו' וזהו סוד פראוי. נחשת - נחשת, כד שלטין טרין אחרניו, ואיחי צריכא למיזן לון, אצטבע פחאי גוון למיזן לון. ואיזון אקרין חרי נחשת.

ואיזון חרי נחשת אתמשך עליהו רוחא דהא מגו האי מנזבא, וכד האי מנזבא אסתלק בסליקו אחרא, כדן אסתלק את נ/ דאיהו מנזבא קדישא, ואשתאר רוחא דאלין טורי נחשת. וכד החוא רוחא אסתליק בקיומיה, אקרי תחש, דהא אסתלק מניה את נ/.

והאי אתפרש, לכמה רוחין אחרניו, ואקרין אוה הכי, ועל דא אקרי החוא עמא, תחש. כמה דאת אמר (בראשית כב) ואת (קמ"ז ע"ב) תחש ואת מעכה. איזון חו"ד ידעי בהא חיה דמשבגא, דאקרי על שמהוין.

בספרו של שלמה המלך יש בתוך מנזבא הנחשת שאמרנו סודות עליונים. שהרי כתוב, (שמות כ) מנזבא אדמה תעשה לי וגו', וזהו סוד פראוי. נחשת - בפשוטמים הרים אחרים, והיא צריכה לזון אותם, נצבעת בגוון הזה לזון אותם, והם נקראים חרי נחשת.

ואותם חרי נחשת נמשך עליהם רוח אחת מתוך המנזבא הזה, וכשמנזבא זה מתעלה בעליה אחרת, אז מסתלקת אות נ/ שהוא מנזבא קדוש, ונשארת הרוח של חרי הנחשת הללו. וכשאותה רוח מתעלית בקיומה, היא נקראת תחש, שהרי הסתלקה מנזבא אות נ/.

וזה נפרד לכמה רוחות אחרות, ונקראים אף כן, ולכן נקרא אותו העם (אחד) תחש, כמו שנאמר (בראשית כב) ואת תחש ואת מעכה. הם היו מכירים את החיה חו"ד של המשכן שנקראת על שמם.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמר הזהר על הפרשה

תורה יז

ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו בשקו, ויראו את צרורות כספיהם כמה ואביהם ויראו. ויאמר להם יעקב אביהם אתי שבלתם, יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימין תקחו, עלי חיו כלנה: (בראשית מב).

א כי יראה והתבה אי אפשר לקבל, כי אם עליידי צדיקי הדור, כי הצדיק הדור הוא המנלה היראה והאהבה:

כי הצדיק מבקש ומחפש תמיד לגלות הרצונות של השם ותברך. כי יש בכל דבר רצון השם ותברך, הן בכלל הכריאה, דהינו מה שהשם ותברך רצה לברא את העולם בכלל, וכן בפרטי הכריאה, בכל דבר ודבר בפרט, יש רצון השם ותברך, דהינו שהשם ותברך רצה שהיה דבר יהיה כן: בתמונה הזאת ובכח הזה ובטבע הזאת, ודבר אחר יש לו תמונה אחרת וכח אחר וטבע והנהגה אחרת.

והצדיק מחפש ומבקש תמיד אחר אלו הרצונות, להשיג ולדע רצון השם ותברך בכל דבר, כגון: מפני מה היה רצון השם ותברך שהארי יהיה לו כח ונבורה כזו, וכוזו התמונה, וכוזאת הטבע והנהגה שיש לארי, ולהפך, יתוש קטן הוא חלש כח מאד, ויש לו טבע ותמונה והנהגה אחרת. וכן בפרטי פרטיות, כגון בהאריה בעצמו: מפני מה זה האיבר של האריה צורתו כן, ויש לו כח וטבע כזאת, ואיבר אחר יש לו צורה אחרת וכח וטבע והנהגה אחרת. וכן בשאר כל הברואים שבעולם - דומם, צומח, חי, מדבר - שפכלם יש שנויים רבים לאין מספר בין כל אחד לחברו, וכן בכל אחד ואחד בעצמו יש בו שנויים רבים בפרטי פרטיות בין כל איבר ואיבר, וכיצא בזה בעשבים ואילנות ושאר פרטי הכריאה, שפכלם יש שנויים רבים מאד בתמונותיהם ובכחותיהם והנהגותיהם, והכל היה מחמת רצון הבורא ותברך שמו, שרצה שיהיה כן וזה כן. והצדיק מחפש תמיד אחר אלו הרצונות, ומשיג ומוצא אותם עלי ידי ההתפארות שמוצא בישראל בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות. כי כל העולם כלו לא נברא אלא בשביל ישראל, כמו שאמרנו:

בראשית – בשביל ישראל שנקרא ראשית; כי ישראל עלה במחשבה
תחלה, דהינו שהשם יתברך צפה להתפארות והשעשועים שיקבל
מישראל, כמו שכתוב (ישעיהו מט): ישראל אשר בך אתפאר;
ובשביל זה ברא את כל העולם. נמצא, שכל העולם בל נברא רק
בשביל ההתפארות שיתפאר בישׂראל, וזה היה כלל הבריאה, דהינו
שכלל הבריאה היה בשביל כלל ההתפארות שיקבל מישראל. וכן
פרטי הבריאה הוא בשביל פרטי ההתפארות של ישראל. כי יש בכל
אחד ואחד מישראל התפארות בפרטיות, שהשם יתברך מתפאר
עמו בפרטיות, ואפלו בפחות שבישראל, אפלו פושעי ישראל, כל
זמן שיש ישראל נקרא עליו, כי נקרא פושעי ישראל, יש בו
התפארות פרטי, שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות. וכן בפרטי
פרטיות, כי יש בכל איבר ואיבר ובכל תנועה ותנועה של ישראל
התפארות אחר, ויש לפעמים שאיזה פחות שבישראל עושה נענוע
עם הפאה שלו, והשם יתברך יש לו התפארות גדול גם מזה. והצדיק,
עלידי שמבקש ומחפש תמיד, ומוציא ההתפארות שיש בישראל
בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, בכל איבר ותנועה של כל אחד ואחד
מישראל כנ"ל – עלידייה יודע ומשיג כל הרצונות של השם יתברך
שהיה לו בכל הבריאה, בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, כי כל
הרצונות של כל הבריאה, הכל היה בשביל ההתפארות של ישראל
כנ"ל, וכל דבר ודבר נברא ברצונו, בזה הכח ובזה הטבע והנהגה,
כפי ההתפארות שיש בכל אחד מישראל. נמצא, כשיודע ומוציא
ההתפארות שיש בישראל, בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, יודע כל
הרצונות שיש בכלל הבריאה ובפרטי הבריאה ובפרטי פרטיות. (כי
ההתפארות שהשם יתברך מתפאר בישׂראל הוא שרש הבריאה,
הינו: כלליות ההתפארות של כלליות ישראל, מה שהשם יתברך
מתפאר עם כלל ישראל, זהו שרש כלליות כל הבריאה בכלל; וכן
פרטיות ההתפארות, מה שהשם יתברך מתפאר עם כל אחד
מישראל בפרטיות, זהו שרש של אותו דבר הפרטי של הבריאה,
שנברא בשביל זה ההתפארות, וכן בפרטי פרטיות, שההתפארות
שהשם יתברך מקבל בפרטי פרטיות מכל איבר ותנועה של כל אחד
מישראל, זהו שרש של פרטי פרטיות של הבריאה, דהינו של כל
איבר ואיבר בפרטי פרטיות של כל נברא ונברא. והכלל – כי עקר
הבריאה היה בשביל ההתפארות שיתפאר עם ישראל, וזה
ההתפארות הוא השרש והחייה של כל הבריאה בכלליות ובפרטיות
ובפרטי פרטיות, כי כל הרצונות של השם יתברך בבריאה עלולו,
בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, היה כפי ההתפארות שיקבל
מישראל בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות. כי כלליות הבריאה נבראת
בזאת התמונה ובזה הסדר והנהגה שיש לכלליות הבריאה, כפי
כלליות ההתפארות שיקבל מכלל ישראל; וכן כל דבר בפרט נברא
בזה התמונה ובזה הטבע, כפי פרטיות ההתפארות שיקבל מכל
אחד מישראל בפרט וכן בפרטי פרטיות כנ"ל. ועל כן הצדיק, עלידי
שמוציא ההתפארות שהשם יתברך מקבל מישראל תמיד, בכלל
ובפרט ובפרטי פרטיות, עלידייה הוא יודע טעם כל הרצונות
שהיה להשם יתברך בכל הבריאה, בכלל ובפרט וכו', כי כל הרצונות
של הבריאה בכלל וכו' היה כפי ההתפארות שיקבל מישראל בכלל
וכו' כנ"ל. והכן הדברים היטב, כי הם דברים עמוקים מאד, ומתם
תוכל להכין גדלת הבורא יתברך וגדלת ישראל וגדלת הצדיקים
אמתיים, איך הם מסתכלים בעולם, שיודעים בכל עשב ועשב, וכן
בכל נברא שבעולם, טעם תמונתו וכוהו והנהגתו בפרטי פרטיות,
וכנ"ל. על כן הארכתי לחזור הדברים, מוגדל דקותם ועמוקותם; ועל
ידי זה שהצדיק מנגלה ההתפארות של השם יתברך, שמתפאר עם

עמו ישראל, שעלידייה נתגליו כל הרצונות של הבריאה כנ"ל,
עלידייה נתגלה היראה והאהבה, כי עלידי התגלות ההתפארות
נתגלה היראה. וכמו שעלידי התגלות ההתפארות של ישראל,
שהם מתפארים עמו יתברך, עלידייה נופל יראה, כי ההתפארות
של ישראל הוא בחינת תפלוין, שנקראים פאר (ברכות יא), ועלי
ידם נתגלה יראה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ו):
מניין שהתפלוין הם עז לישראל, שנאמר: וראו כל עמי הארץ כי
שם ה' נקרא עליך ויראו מך. נמצא, שעלידי התגלות ההתפארות
שמתפארין ישראל עמו יתברך, עלידייה נופל יראה, – כמו כן
עלידי התגלות ההתפארות של השם יתברך שמתפאר בישׂראל,
שזה בחינת תפלוין של השם יתברך, כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (שם) (מנין שהקדושי ברוך הוא מניח תפלוין וכו'). ואיתא
שם, שהתפלוין של השם יתברך כתוב בהם ההתפארות, שהוא
יתברך מתפאר עם עמו ישראל, כדאיתא שם, שתפלוין דמארי
עלמא כתיב בהו: ומו בעמך ישראל וכו', כי מי גזי גדול וכו' –
עלידי ההתפארות הזאת מתגלה היראה של השם יתברך, דהינו
ליראה מלפניו יתברך, ועלידייה נתגלה היראה אפלו על שנאני
שחק. כי באמת מלפני המלך בודאי הכל יראים וחרדים, אך אף על
פירכן ביום הולדת המלך, ביום גנוסיא דמלכא, שלובש המלך בגדי
התפארות, אז נתגלה היראה יותר ויותר, כי אף עלפי שגם קדם
הכל היו יודעים מהמלך, עם כל זה מתפעל נפש הרוואה יותר ויותר,
כידוע. (פרוש, כי כל דבר שרואים בעינים, מתפעל נפשו מזה יותר
מאם היה יודע אותו בידיעה לבד, בלי ראייה גמורה בעינים, פמוכא
בספרים. כגון: בשמספרים לאדם גדלת המלך, אף עלפי שיודע
הדברים בבור, אף עלפירכן אין מתפעל נפשו כל כך להתירא כל
כך מהמלך כמו בעת שרואה בעיניו ממש את גדלת המלך, כשהוא
לבוש בבגדי התפארותו ומנהיג חילותיו וכו', שאז נופל עליו יראה
יותר, כי הנפש מתפעל יותר עלידי הראיה). ועל כן, עלידי שהצדיק
מגלה ההתפארות שמתפאר בישׂראל, שזה בחינת יום הולדת
המלך, יום גנוסיא דמלכא, דהינו שגולד בחינת המלכות, כי עקר
בחינת המלכות הוא רק עלידי ישראל, שמקבלין מלכותו, כי אין
מלך בלא עם. ואז, ביום הולדת המלכות, יום גנוסיא דמלכא, דהינו
שנתגלה ההתפארות של ישראל, אז מתפעל נפש הרוואה, ונתגלה
ונפל יראתו על כלם, ואפלו על שנאני שחק. וזה בחינת (תהלים
סח): על ישראל גאותו – כשנתגלה גאותו ותפארתו על ישראל, אז:
ועזו בשחקים. עז זה בחינת יראה בנזכר לעיל: מנין שהתפלוין הם
עז וכו', דהינו שנתגלה יראתו אפלו על שנאני שחק, כי מתפעל
נפש הרוואה כנ"ל. ועלידי התגלות ההתפארות, שזה בחינת
התגלות היראה, עלידייה נתגלה הרצון, שזה בחינת אהבה. כי
כן דרך המלך ביום גנוסיא דמלכא, שלובש בגדי התפארות, שאז
נופל יראה גדולה על כלם והכל חרדים וזוחלים מפניו, שאחר כך
מגלה המלך רצונו לכל אחד ואחד, ומחלק ונותן מתנות לכל אחד
ואחד לפי כבודו, כפי רצון המלך ואהבתו שיש לו לכל אחד
ואחד, שזהו בחינת אהבה. וכמו שעלידי התגלות ההתפארות
שמגליו הצדיקים, שמתפאר השם יתברך עם ישראל, עלידייה הם
מגליו הרצונות של השם יתברך שיש בכל דבר ודבר כנ"ל, כן ביום
גנוסיא דמלכא, שאז הוא התגלות ההתפארות, אזי הוא התגלות
רצונו יתברך, כי אחר כך הוא מגלה רצונו לכל אחד ואחד, ונותן
להם מתנות ומרומם קרנם, לכל אחד ואחד כפי רצונו כנ"ל. וזה
בחינת התגלות האהבה, כי מתחלה, בעת התגלות ההתפארות,
נפל פחדו ויראתו על כלם; ואחר כך, כשרואים רצון המלך וקרבתו

לכל אחד ואחד, עלידייה מתקרבם אליו ואחבם אותו. (פרוש: כמו שעלידי ההתפארות שהשם יתברך מתפאר עם ישראל, על ידייה היו כל הרצונות של הבריאה כנ"ל, כמוכן עלידי היראה שנעשה מהתגלות ההתפארות הזאת כנ"ל, עלידייה נתגלה אחרי כך הרצון, שמתרצה המלך אחר כך לכל אחד ואחד ומקרבם ברצונו וכו' כנ"ל, שזה בחינת אהבה כנ"ל. נמצא שיראה ואהבה נמשכין עלידי הצדיק, שפגלה ההתפארות, שעלידייה מוצא כל הרצונות שהיה להשם יתברך בכל הבריאה וכו' כנ"ל, שעלידייה נעשה יראה ואהבה כנ"ל). וזה בחינת (תהלים פט): כי תפארת עזמו אתה, וברצונו תרום קרננו. תפארת עזמו זה בחינת היראה, שנתגלה עלידי התגלות ההתפארות כנ"ל, כי עז הוא בחינת יראה כנ"ל, ואזי ברצונו תרום קרננו, כי מגלה רצונו, ומרומם קרנם של כל אחד ואחד כנ"ל, שעלידייה התגלות האהבה כנ"ל. נמצא, שהצדיק מגלה היראה והאהבה:

ב וכשנחשף אצל אחד היראה והאהבה, בבחינת (ישעיהו נ): אלביש שמים קדרות ושק אשים בסותב; שמים זה בחינת אש ומים, הינו יראה ואהבה, נתלבשים בקדרות ונחשכים ונתכפים בשק, דהינו שנחשף אצלו היראה והאהבה – זה מחמת שנחשף אצלו אור הצדיק, שמומנו מקבלין יראה ואהבה כנ"ל. כי לפעמים יש שנחשף אצל אחד אור הצדיק, ואינו זוכה להבין ולראות אור הגדול, ואף שהוא אצל הצדיק, אינו יכול לטעם ולהבין ולראות אור הגדול של הצדיק, שעלידו יוכל לבוא לתכלית הטוב. וכמו שפצינו גבי עפרון, שמקום מערת המכפלה, שהוא שער גזעון, שדרה שם עולין כל הנשמות, ואורו גדול מאד, אף על פירכין אצלו היה מקום חשוך ואפלה, ועל כן מכרו בשמחה רבה לאברהם, כמובא (וזהר חיי שרה קכח). וכמו כן פשנחשף אור הצדיק, שהוא מאיר בכל העולמות, מכל שבן בעולם הזה, ואף על פירכין אצלו אינו מאיר כלל, אדרבא הוא חשוך אצלו, וזה מחמת עכירת המעשים ובסילות השכל, שעלידי מעשים רעים נתחשף שכלו בבסילות, דהינו דעות נכסדות וחקמות נכריות, כמו שכתוב (ירמיה ד): חכמים המה להרע, ולהטיב לא ידעו, כי עלידי מעשיהם הרעים אינם יכולים להשתמש כלל בשכלם להטיב, כי אם להרע, ועלידי בסילות השכל, עלידייה אינו יכול לראות ולהבין אור הצדיק:

ג והתקון לזה, להכניע ולבטל בסילות השכל, הוא עלידי בחינת מזבח, כי עקר יניקת הבסילות, דהינו הקלפות, הוא רק מבחינת מזבח (עיי' וזהר תרומה קלט), הינו בחינת אכילה, כי שלחנו של אדם מכפר במזבח (ברכות נח). ומשם עקר יניקתם. ועל כן אפלו אחר אכילת איש הפשר, בהכרח שיהיה לו בלבול הדעת קצת אחר האכילה, וזה מחמת שניקת הבסילות הוא משם. אף צריך שלא לתן חיות לתקלפות, כי אם כדי הינו בצמצום ולא יותר. ואז, כשהמזבח בתקונו, הינו שהאכילה בכשרות כראוי, אזי נכנעים הקלפות, הינו הבסילות, כי אינו נותן להם כח וחיות, כי אם כדי הינו בצמצום, שזה מכרח לתן להם, פידוע, אבל אינו נותן להם שום כח וחיות יותר מדי חיותם. ועל כן עלידי אכילה בכשרות נכנע הבסילות ונתרומם השכל, כמו שפצינו בגמרא (כ"ק עב.), בבגעי דבעיא רבא מרב נחמן וכו'; לצפרא אמר לה וכו', והאי דלא אמרי לך באורתא, דלא אכלי בשרא דתורא וכו'. נמצא שעלידי שלא אכל, לא היתה דעתו צלולה, כי עלידי האכילה נכנע הבסילות ונתגדל השכל. אבל כשאוכל כולל וסובא, שזה בחינת פגם המזבח, אזי יונקים הקלפות,

דהינו הבסילות, יותר מהראוי, ואזי מתגבר הבסילות על השכל; אבל עלידי אכילה כראוי נכנעין כנ"ל. וזה בחינת (זכחים נג): מזבח בחלקו של מורף, זה בחינת (תהלים קיא): מורף נתן ליראיו, בחינת אכילה בכשרות, שעלידייה מוכניעין ומרפין אותן, הינו את הקלפות והבסילות; אבל עלידי פגם המזבח, הינו פגם האכילה, על ידי זה נותן כח להבסילות, ונעשה מ"מורף" מורף הדעת, שמתגבר עלידי זה כנ"ל:

ד ולהשלים פגם המזבח הוא עלידי גרים, כי כל העבודה זרה אין להם כח כי אם מפגם המזבח, וזה שכתוב (מלאכי א): ככל מקום מקטר ומגש לשמי; כי אף שהם עובדי עבודה זרה, כל כחם הוא כח מפגם חלקי המזבח, ועל כן אמר השם יתברך: מקטר ומגש לשמי; כי כחם הוא מהניצוץ הקדוש של המזבח דקדושה שנפל לשם. ועלידי הגרים, עלידי שכל אחד משליה אמונתו והולך אחר אמונת ישראל, עלידי זה מוכניע העבודה זרה שנעשה מפגם חלקי המזבח, ואזי חוזרין ניצוץ חלקי המזבח למקומם ונשלם המזבח:

וזה בחינת (במדבר כג): לא ישכב עד יאכל מורף ודם חללים ישתה, ותרגומו: ונכסי עממיא יירת. יאכל מורף זה בחינת שלמות המזבח, בחינת מזבח בחלקו של מורף כנ"ל, וזה נעשה עלידי. ונכסי עממיא יירת, הינו עלידי גרים, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ב"ב דף מב. נג. קמט. ובכמה מקומות) לענין ירשת הגר: כל הקודם בנכסי הגר – זכה:

ה אף איה אפשר לעשות גרים, והלא הם רחוקים מאד מקדשת ישראל, ומאין בא זאת שיבוא להם על הדעת שיתגירו. אף דע, שזה נעשה עלידי בחינת (משלי יט): הוין יסוף רעים רבים; הינו עלידי צדקה שנותן לתלמידהכס, שהוא כלול מפגם נפשות ישראל, כי באמת, איה אפשר לעבדים לבוא לאמונת ישראל, והלא הם רחוקים מאד מישראל, ואיה אפשר לדבר להם שישמעו ויבואו להאמונה הקדושה, אף כמו כשאחד רחוק מאד מחברו, ואי אפשר לדבר אליו שישמע, צריך לכתוב לו פתב, כן צריך לשלח בחינת פתב להם, עד שיוכלו לשמע אף שהם רחוקים, כי עקר חוש השמיעה הוא מחמת שאותיות הדבור נחקקים באויר, והאוויר מפיס זה בזה עד שבא לאזן השומע. ועל כן כשהאוויר נח ונד וצלול, אזי כשמדבר אחד שיוכל לדבר, אזי נשמע הדבור למרחוק, כמו שרואין בחוש, אבל כשיש רוחסעררה, אזי אי אפשר לחברו לשמע, כי הרוח מכלכל ומקריד חלקי האויר ונתפזרים, עד שאי אפשר לחברו לשמע אפלו הקול, מכל שבן הדבור בעצמו:

וועלידי צדקה הוא לזכח נפשות, כי לזכח לעצמו רעים ואחבים. כמו שאמר מונבז (כ"ב יא): אבותי גנזו כמון, ואני גנזתי נפשות. נמצא, שכל מה שנותן צדקה ליותר אנשים, עלידייה הוא קונה לו רעים יותר, ועלידי זאת האהבה שקונה עלידי הצדקה, עלידייה נודבף האויר, וכל מה שנותנים ליותר אנשים צדקה, וקונה אהבה עם יותר אנשים, עלידייה נתרבה יותר האויר הנח והנח, כי אהבה היא אתדבקות רוחא ברוחא, דהינו רוח האוהב ברוח הנאהב, שזה בחינת אויר הנח, שרוחם נחים זה מזה, כי אין רוח רעה, שהוא שנאה, שיפריד ביניהם, כי השנאה היא בחינת רוח רעה, כמו שכתוב (שופטים ט): וישם ה' רוח רעה בין אכימלך ובין אנשי שכם; ופרש רש"י: שנאה. נמצא ששנאה הוא בחינת רוח רעה, בלבול

האוויר, שעלידידיה אין יכולין לשמע הדבור. ולהפך, אהבה ורעות הוא בחינת אויר הנח והנה, שעלידידיה נשמע הדבור למרחוק. וזה נעשה עלידי צדקה, בחינת הוץ יסוף רעים רבים, שעלידי צדקה הוא לוקח לו רעים ואוהבים, שעלידידיה נעשה בחינת האויר הנח והנה פנ"ל. וכל מה שמרבה לתן צדקה ליותר אנשים, נתרבה ביותר בחינת האויר הנח והנה, פי בשנות צדקה לאיש אחד, נמצא שקונה לו אוהב אחד, ואזי נתדבק רוחו ברוחו ונעשה שטח קטן של אויר הנח והנה, וכשנותן צדקה לשני אנשים, נעשה שטח יותר גדול של אויר הנח והנה, וכן כל מה שמרבה לתן ליותר אנשים, וקונה לו רעים ואוהבים יותר, בבחינת: הוץ יסוף רעים רבים, נתרבה ונתרבה יותר ויותר השטח של האויר הנח והנה. ועל פן העקר לתן צדקה לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים, שכלולים מנפשות נפשות ישראל, פי בזה הוא מגדיל מאד השטח של האויר הנח והנה פנ"ל, פי בצדקה שנותן להם לבד הוא קונה לו רעים רבים מאד, פי הם כלולים מתרבה נפשות, שעלידידיה מתרבה ביותר בחינת האויר הנח והנה פנ"ל. ואזי, כשהאויר נח וזה, אזי בשמדרב זה שיכול לדבר דבור הישראלי, הינו דבור הקדוש, אזי זה הדבור נכתב ונתקן בהאוויר, בבחינת (תהלים מה): לשוני עט סופר מהיר; ואזי חולף הדבור ונשמע למרחוק, בבחינת (אסתר ט): ושמעו הולף בכל המדינות; פי מחמת שהאויר נח וזה, יכולים לשמע למרחוק, ואזי זה הדבור נכתב בספריהם של העבוב, מדינה ומדינה ככתבה, ואזי מוצאים העבובים בספריהם הפך אמונתם, כמו שמצינו כמה גרים שנתגורו מחמת זה, מחמת שמצאו בספריהם הפך אמונתם. ומאין בא זאת, שיומצאו עתה מה שהוא מתנגד לאמונתם, אך זה בא עלידי הדבור של הצדיק, שנתקן ונכתב בהאוויר, בבחינת: לשוני עט סופר מהיר; והאויר היה זה ונח עלידי בחינת: הוץ יסוף רעים רבים; עד שהלך הדבור, בבחינת: ושמעו הולף בכל המדינות; ונתקן ונכתב שם בספריהם, ועלידי בחינת זאת מצאו בספריהם הפך אמונתם, ועלידידיה נתגורו, כמו שמספרין מנפוח גרים שנתגורו עלידי זה, עלידי שמצאו בספריהם הפך אמונתם, וכל זה נמשך מנפוחה הנ"ל פנ"ל. וזה בחינת (אסתר ו): וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי יהודי; כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יג): כל הכופר בעבובים נקרא יהודי. הינו שהדבורים שהגיד מרדכי, שהם דבורים של פפירת עבובים, הם נכתבים בהאוויר, עד שנמצא כתוב בספריהם פנ"ל. וזהו: וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי – שהדבורים אשר הגיד מרדכי, שהם דבורים אמונה של הצדיק האמת, נמצא כתוב בספריהם, פי הדבור של הצדיק הלך למרחוק עד שנכתב ונתקן שם בספריהם, שעלי ידיה נמצא בספריהם הפך אמונתם, פי נמצא בספריהם הדבורים קדושים אשר הגיד מרדכי, שהוא בחינת הצדיק פנ"ל. וזהו: וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי, פנ"ל. ואזי כשפאים אלו העבובים ומוצאים שם הפך אמונתם, מזה נעשים גרים, בבחינת (אסתר ח): ורבים מעמי הארץ מתיהדים:

ו אך מאין בא, שאלו דיקא ימצאו בספריהם הפך אמונתם ויחזרו ויבירו אמונת ישראל, והאחרים אינם מוצאים כלל ונשארים באמונתם. אך דע, שזה מחמת בחינת הטוב הכבוש תחת ידם, הינו בחינת חלקו נשמות ישראל הכבוש אצלם, פי כל הטוב הוא רק בחינת נשמות ישראל, הינו כשמתגברים העבובים ואינם מניחים לישראל לעשות מצוות, כמו שהיה נמצא שגורו שלא ימולו את בנייהם ושיחללו את השבת (עיין ר"ה יט, ב"ב ס: מעילה

י). נמצא, שהטוב שהיו ישראל צריכין לעשות הוא כבוש תחת ידם. וכן כשמונעין את ישראל מעבודת השם יתברך עלידי גרמא שגורמיו, עלידי המסים וארנוניות שמטילין עליהם, וכן עלידי שמונעין טובות מישראל, שעלידי כל זה נכבש הטוב תחת ידם, דהינו חלקו נשמות ישראל. ובתחלה זה הטוב הכבוש אצלם זוכר שבא ממקום קדוש ועליון מאד, אך אחר כך הם מתגברין על זה הטוב וכובשים אותו תחת ידם, עד שנתפס ונקשר אצלם, עד שהטוב בעצמו שוכח מעלתו. ועלידי הדבור הישראלי, שיוצא ונכתב בספריהם פנ"ל, אזי זה הטוב הכבוש שם מוצא אותו בספריהם, דהינו שמוצא שם הפך אמונתם, ואזי נזכר זה הטוב את מעלתו, אך שבא ממקום עליון מאד, דהינו שהוא חלקו נשמות ישראל, שכל העולמות נבראו בשבילם, והמה היוצרים ישרי נטעים עם המלך במלאכתו (דברי הימים א ד), פי הקדוש ברוך הוא נמלך עם נשמות ישראל לברא את העולם (ב"ר פ"ח מדרש רות פ"ב), ואזי מתחיל זה הטוב להצטער ולהתגעגע על אשר נפל ממקום גבוה בזה, ועתה היא כבושה בידם, ויבוא חס ושלום, לכליון והפסד, ורופה להמשיך ולחזור למקומו, ומחמת שפכר נקשר ונתפס מאד הטוב אצלם בקשרי קשרים, על פן כשמתחיל הטוב לחזור, אזי מושך ותולש עמו עוד מהרע שלהם, וזה הוא בחינת הגרים שבאים להתגורר, שהם בחינת הרע שנתלש מהם עם הטוב, עלידי שחזר הטוב למקומו, פי אי אפשר להטוב לחזור בעצמו, מחמת גדל ההתקשרות שנתקשר ונתהדק שם מאד, ובהכרח שיתלש עמו מהרע, וזה הוא בחינת הגרים:

וזה בחינת (ישעיהו מד): זה יכתב ידו לה' – פ"ר ש"י: אלו בעלי תשובה, הינו בחינת הטוב, ששב וחזר למקומו, וזה נעשה עלידי בחינת פתב פנ"ל, בחינת: וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי פנ"ל. וכשם ישראל יכנה (שם) – אלו הגרים, פי עלידי ששב וחזר הטוב, עלידידיה נעשה גרים פנ"ל:

וזהו: בכתב ישראל לא יכתבו ואל אדמת ישראל לא יבאו (יחזקאל יג). הינו בשאין בחינת פתב ישראל, שעלידו נעשין גרים פנ"ל, עלידידיה: ואל אדמת ישראל לא יבאו – הינו שאין זוכים לשלמות המזבחה, שנקרא מזבח אדמה (שמות כ), ועיין ב"ר פ' יד), ששלמותו עלידי גרים פנ"ל. וזהו: הפל בכתב מיד ה' עלי השפיל (דברי הימים א כח); פי שלמות השכל הוא עלידי פתב פנ"ל, פי עלידי פתב הנ"ל, בחינת: וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי פנ"ל, עלידידיה נעשין גרים, ועלידי גרים נשלם המזבחה, ועלידי שלמות המזבחה נשלם השכל פנ"ל. נמצא, שעלידי בחינת הפתב הנ"ל נשלם השכל. וזהו: הפל בכתב מיד ה' עלי השפיל פנ"ל. וזהו: לתקן עולם במלכות שדי, וכל בני כשר יקראו בשמך – זה בחינת תשובה, שחזר הטוב למקומו פנ"ל, פי שדי הוא בחינת תשובה, ששב בתשובה על פגם עבודה זרה, פי שדי הוא בחינת: שיש די באלקותי לכל בריה, ואין צריה לשום עבודה אחרת. להפנות אליך כל רשעי ארץ – זה בחינת הגרים. ופירו וידעו כל יושבי תבל – זה בחינת שלמות הדעת שנעשה עלידי זה פנ"ל: וזה: והיה שדי בצריך, וכסף תועפות לך (איוב כב) – שעלידי בחינת כסף תועפות, הינו בחינת: הוץ יסוף רעים רבים, שעלידידיה נעשה אויר מעופף, שנודף האויר פנ"ל, עלידידיה נעשה בחינת שדי, הינו תשובה וגרים, פי שדי הוא בחינת תשובה פנ"ל:

ז ודע שלפעמים, בשהרע רואה שהטוב משתקק וממשיך עצמו ורוצה לחזור למקומו, אזי הם מתנגדים על הטוב ביותר ומביאים אותו לתוך העלמה יתרה, דהינו שמביאים אותו לתוך פנימיות מחשבתם, דהינו שמתחילים לחשב מחשבות על זה הטוב, ועל ידיה מנכסים את הטוב בתוך העלם והסתר יותר בפנימיות מחשבתם, ואזי יוצא הטוב עלידי הולדה שמולידים, כי הטוב הוא גנוז ונעלם בפנימיות מחשבתם ומחם כנ"ל, ומשם ההולדה, ועל כן יוצא הטוב בנרע הילודים, ואזי אין בזה בהרע של הילודים להתגבר על הטוב שבתוכם, ואזי יוצא הטוב עלידי הילודים, ונעשו גרים. וזה בחינת (תהלים פו): ה' יספר בכתוב עמים, זה ילד שם סלה. בכתוב - זה בחינת הטוב שיוצא עלידי בחינת הכתב כנ"ל. וזהו: זה ילד שם סלה - שנתלבש הטוב בהילודים ויוצא עלידם כנ"ל. וזה שפרש רש"י: זה ילד שם - שהם ישראל שנטמעו בעכו"ם, הינו בחינת הטוב הכבוש אצלם, שהוא בחינת חלקי נשמות ישראל כנ"ל. וזה בחינת: לא ישכב עד יאכל טרף - זה בחינת שלמות המזבח כנ"ל, ודם חללים ישפה, ותרגומו: ונכסי עממיא יירת - הינו בחינת גרים כנ"ל. וזה: ונכסי עממיא - הינו בחינת הטוב שנתפסה אצל העכו"ם, שהביאו אותו בהעלם והסתר בפנימיות מחשבתם כנ"ל, שיוצא עלידי נרע הילודים ונעשו גרים, ועלידיה נשלים המזבח כנ"ל.

ח וזה פרוש: רב ספרא משתעי: זמנא חדא הוה קאזלינא בספינתא, וכוונתו הוה פורא דאפיק רישא מפיא, ואית לה קרני, וחקיק עליה: אנא בריה קלה שבבים, והוינא שין פרסה, ואזלינא לפמא דלוינתן. אמר רב אשי: הוה עזא דימא הוי, דבחישא, ואית לה קרני (כ"ב עד):

הוינא היא פורא דאפיק רישא מפיא וכו'. פורא - זה בחינת הטוב, שהם חלקי נשמות ישראל עם הגרים כנ"ל; כי דגים, אסיפתן הוא מטהרתן (עיינן חולין כו:), זה בחינת חלקי הנשמות, בחינת (איוב לד): רוחו ונשמתו אליו יאסף, ובחינת גרים, בבחינת (תהלים מז): נדיבי עמים נאספו; ועל שם זה החכמים נקראים בעלי אספות (קהלת יב), שהם מאספים הטוב עם הגרים. וזה הטוב עם הגרים אפיק רישה מפיא - הינו שמוציא את השכל משטיפת המים היודונים, שהוא הבסילות השוטף על השכל כנ"ל. והוי לה קרני, וחקיק עליה: אנא בריה קלה שבבים, והוינא שין פרסי, ואזלינא לפמא דלוינתן. קרנא - זה בחינת צדקה, שהוא בחינת הון יסוף רעים כנ"ל, שהוא עקר הקרן הקנימת לעולם הבא, כמאמר מונבו (כ"ב יא): אבותי גנזו למטה ואני גנזתי למעלה. וחקיק עליה - הינו עלידי הצדקה נעשה חקיקה, בחינת הכתב כנ"ל, בבחינת: ושמעו הולך בכל המדינות, להטוב הכבוש בין העכו"ם, ומעוררו בתשובה לשוב לשרשו, כי הטוב זוכר את עצמו. אנא בריה קלה שבבים - הינו שאני למעלה מפל העולמות. ים - הינו: המ"ם הוא ארבע עולמות, וי"ד הוא בחינת החכמה שמתפשט בכל העולמות, כמו שכתוב (תהלים קד): פלם בחכמה עשית. וזהו: בריה קלה שבבים - הינו שפמו שהדבר הקל הוא צף למעלה, כן הנשמה, שהוא הטוב, הוא למעלה מפל העולמות. והוינא שין פרסה - דהינו שהנשמה נזכרת שהיתה בבחינת: ישראל עלה במחשבה תחלה, והקדוש ברוחיה הוא נמלך בה בבריאת העולם, בבחינת: המה היוצרים ישיבי נטעים עם המלך במלאכתו - שנמלך בנשמותיהן של ישראל בשעת בריאת העולם, דהינו שהיא נזכרת שהיתה במעלה גדולה כזו כנ"ל, ועתה

היא הולכת לכליון והפסד, הם ושלום. שיי"ן זה בחינת המחשבה, שנחלקת לשלש ראשים: מחשבות שכליות, מחשבות מדותיות, מחשבה מעשיות. פרסה - בחינת רגל, הינו עצמה, כמו (שמות יא): וכל העם אשר ברגליך - הנמשכים אחר עצמה, הינו שהנשמה נזכרת שהיתה תחלה במחשבה, ובה נמלך ונתיעץ בבריאת עולמו. והשתא אזלינא לפמא דלוינתן - הינו לכליון והפסד, הם ושלום, ועל ידיה מרחמת על עצמה ונתעוררת לשוב לשרשה כנ"ל, ונעשין בעלי תשובה וגרים כנ"ל. אמר רב אשי: האי עזא דימא דבחישא ואית לה קרני - עזא זה בחינת עז, הינו יראה, בחינת פי תפארת עזמו אמה כנ"ל. דבחישא - הינו בחינת הצדיק, שחפשו תמיד אחר ההתפארות שכל אחד מישראל כנ"ל. ואית לה קרנא - הינו בחינת: וברצונך תרום קרננו; הינו האהבה שנתגלה עלידי הצדיק כנ"ל, כי עלידי כל בחינות הנ"ל נתגלה אור הצדיק, שעלידיה זוכין ליראה ואהבה כנ"ל:

ט וזה: ויהי הם מריקים שפיהם - הינו בחינת לכשו שמים קדרות ושק וכו'. שמים - הינו יראה ואהבה כנ"ל. וכשהם מריקים את השק והחשך מן היראה והאהבה, והנה איש צרור כספו בשקו - צרור כספו זה בחינת הצדיק, בחינת (משלי ז): צרור הכסף לקח בידו, שהם הצדיקים, כמו שפרש רש"י שם. בשקו - הינו שאור הצדיק נתחשף ונתלבש ונתפסה בקדרות ושק, הינו שמרגישים שהשק והחשך שהיה על היראה והאהבה, זה מחמת שק וחשך, שנחשף להם אור הצדיק כנ"ל. ויראו את צרורות כספיהם המה ואביהם - הינו יראו והכירו, שצרורות כספיהם תלוי בהחמור והצורה, שנקרא המה ואביהם. המה - זה החמור, שהם כלי המעשה, ואביהם - הוא השכל שנקרא אב, בחינת אב בחכמה, הינו כנ"ל, שהתגלות אור הצדיק, שיוכו להכירו ולהבין ולטעם ולראות אורו הגדול, הוא תלוי בשלמות המעשים ובזכות השכל. ויאמר להם יעקב אביהם - הינו תוכחות השכל, שמוכיח את החמורים, שהם כלי המעשה, שהוא תולה הפרהון בכלי המעשה. וזה: אתי שפלתם - שעלידי המעשים העכורים גורמים כליון והפסד להשכל. יוסף אינגו - זה בחינת: הון יסוף רעים רבים כנ"ל, ושמעון אינגו - זה בחינת: ושמעו הולך בכל המדינות, הנעשה עלידי בחינת הון יסוף כנ"ל, ואת בנימין תקחו - זה בחינת: מונב בחלקו של טורף, שהוא בנימין, שעקר שלמות השכל תלוי בזה כנ"ל, דהינו שהשכל מוכיח ואומר, שעקר החסרון שנתעבר המוח הוא תלוי רק בכלי המעשה, דהינו צדקה, שהיא תלוי במעשה, בחינת (ישעיהו לב): והיה מעשה הצדקה; שעלידה נשלים השכל כנ"ל, כי בשנותנין צדקה, עלידיה נעשין גרים כנ"ל, ועל ידי זה נשלים המזבח, שהוא בחינת שלחנו של אדם, דהינו שזוכין לאכל בקדשה, ואזי נשלים השכל, ואזי זוכין לראות אור הצדיק, ועלידיה זוכין לקבליון מפניו יראה ואהבה כנ"ל

בספרא דשלמה מלפא אית גו האי מזבח הנחשת דקאמרן, רזין עלאין. דהא מזבח אדמה פתיב, (שמות ב) מזבח אדמה תעשה לי וגו' ודא איהו רזא פדקא יאות. נחשת, פד שלטין טורין אחרנין, ואיהי צריכה למיזן לזן, אצטבע פהאי גזון למיזן לזן. ואינזן אקרין קרי נחשת. – בספרו של שלמה המלך משלי מבואר כנ"ל בפסוק "כי כל ביתה לבוש שנים" כנ"ל כי הוא סוד החסד הכולל בתוכו כל הגוונים כי כללות הגוונים המגולים הוא בחינת ההתפארות שמגלה הצדיק שעל ידי זה ממשיך היראה והאהבה שהם בחינת חסד וגבורה, התיקון למי שנחשך לו אור הצדיק מפני עכירות מעשיו וכסילות דעתו הוא שייתן צדקה שהיא בחינת חסד שעל ידי קול הצדיק הולך למרחוק ונעשים גרים ומחזירים הניצוץ של המזבח למקומו, וזאת ביאר שלמה, כי כל ביתה של השכינה, שהיא כנגד אות נון של נחשת, לבוש שנים, שהוא חיבור חסד וגבורה, אהבה ויראה, שהם ח"ש של נחושת כנגד כסף כנגד חסד, ת' של נחושת כנגד זהב כנגד נוקבא, ובייחודם יחד הנמשך מאור התפארות, שהתפארות מעורר היראה הרצון והאהבה של ה' לעם ישראל, וזאת מגלה הצדיק, שהאור לבוש שנים, הם חוטי השני השזורים יחד בתפארתם, והוא הסוד שיש בתוך אותו מזבח נחושת כמו שאמרנו, סודות עליונים של גילוי רצון ה' בכל דבר בבריאה, על ידי התפארות וגילוי אהבה היראה על ידי הצדיק, על ידי צדקה, על ידי תיקון האכילה בקדושה ותיקון הדעת שבאכילה שהוא בחינת בירור קליפת נוגה כי האכילה מותרת ואם מתקדש בה מתקן דעתו ואם לא יונקים יתר הקליפות עד שנעשה כסיל ונחשך אור הצדיק ואור האהבה והיראה שמגלה. שהרי מזבח אדמה בתוב, מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עולותיך וכו', שיאכל לשם שמים למען עבודת

ה', כדי שיוכל לפארו במעשיו בכוח האכילה, ויתקן הדעת ויאיר לו אור היראה ואהבה שממשיך הצדיק המגלה רצון ה' בכל דבר שבבריאה, כי מזבח הנחשת הוא בחינת מלכות פה המקבלת פאר האורות בתוכה, ואדמה הוא בחינת ז"א בחינת הפאר, בחינת אדמה לעליון, כי אדם דיוקנו כעין דיוקן א"ק, שממנו נמשכים כלליות גווני הפאר, וזהו סוד כפי הראוי, שאם נפגם המזבח, ונפגמה האכילה בקדושה ונפלו ניצוצות הדעת לקליפות, שראויים להישאר בסוד אותם נשמות של יהודים וניצוצי קדושה שנפלו לגויים מפני גזרות הגויים, שאין זה כבודו ותפארתו יתברך שניצוץ כזה קדוש שה' יתברך התייעץ עימו מתחילת הבריאה מגיע למקום כזה נמוך ושפל, וכדי שלא ינקו ממנו החיצוניים לכן הוא סוד נסתר, עד יבוא קול הצדיק בזכות הצדקה לעוררו ולגיירו ולהחזירו לישראל ולהשלים המזבח. מזבח אדמה הוא לפני הקלוקל, שהמלכות מקבלת מהתפארת, שמלכות ה' מתגלה על ידי מעשי הפאר של ישראל האוכלים בקדושה ומקבלים דעת ועובדים את ה' בדעת, אך מזבח נחשת הוא כששולטים הרים אחרים, שהם חסד וגבורה, יראה ואהבה דקליפת נוגה, שיש בהם התר שיש להתקדש בו, אך מפני חוסר ההתקדשות יש יניקה לג' קליפות, ויש כוח למלכי הגויים לגזור גזרות ולכבוש הטוב של ישראל שבפאר המצוות שהיו צריכים לעשות, וכדי לקיים הבחירה עד ישוב הניצוץ ויבואו גרים ונשמות ישראל חזרה, והיא המלכות של ה' והשכינה המקיים ברצון כל הבריאה שבשביל התפארות שעתיד להתגלות מישראל, מפני זה היא צריכה לזון אותם קליפות נוגה, להנהיג מציאות של בחירה של תיקון האכילה, מציאות של הסתר קול הצדיק שהולך למרחוק בספרי העמים, להנהיג מציאות של יראה חיצונית ואהבה חיצונית שיש להעלותם ותקנם, והיא המלכות נצבעת בגוון הזה של

נחושת הכלול מזהב וכסף חסד וגבורה אהבה ויראה, שהוא בחינת ההתפארות הנפולה של מלכי הגויים, שכבו תחת ידם כביכול אור השכינה וטוב ישראל, אך כל זה כדי לעורר ישראל לגלות המלכות האמתית והתפארות האמתית ולהזכר ממעלתם שהם בני מלכים אשר מלך מלכי המלכים ברא כל הבריאה בשביל התפארות שיקבל מישראל. כי כל מה שיש לאומות חיות על ידי השכינה המזינה אותם ומקיימת אותם הכל באמת בשביל ישראל וניצוץ הקדוש שנפל תחת ידם בכבישה עד ישוב ויגלה ביתר שאת הפאר האמתי.

וְאִינֹן (ר"ם ע"א) הָרִי נְחֹשֶׁת אֶת־מִשְׁןָּ עֲלִיָּהּ רֹחַא חֲדָא מְגוֹ הָאִי מְזַבְּחָ, וְכַד הָאִי מְזַבְּחָ אֶסְתְּלֵק בְּסֻלְקוֹ אַחְרָא, כְּדִין אֶסְתְּלֵק אֶת־נִי, דְּאִיָּהּ מְזַבְּחָ קְדִישָׁא, וְאֶשְׁתְּאַר רֹחַא דְּאִלִּין טוֹרֵי נְחֹשֶׁת. וְכַד הָהוּא רֹחַא אֶסְתְּלֵק בְּקִיּוּמֵיהּ, אֶקְרִי תַחֲשׁ, דְּהָא אֶסְתְּלֵק מִנִּיהָ אֶת־נִי. – וְאוֹתָם הָרִי נְחוּשֶׁת שֶׁל קְלִיפָה וְכִסְלוֹת הַדַּעַת, נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם רוּחַ אַחַת מֵתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת אוֹתוֹ מְזַבְּחַת הַמִּתְקוֹן, רוּחַ אַחַת מִפּוֹאֶרֶת הַכְּלוּלָה מִירָאָה וְאַהֲבָה פְּנִימִית שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא רוּחַ קוֹל הַצַּדִּיק הַהוֹלֵךְ לְמִרְחוֹק אֶפִּילוֹ בְּסַפְרֵי הָעַמִּים וְהָרִי נְחוּשֶׁת אַחֶרֶת, בְּחִינַת אַחֲוִירִים, וְכַאֲשֶׁר מִפְּנֵי רִיבּוֹי כִּסְלוֹת הַדַּעַת מִפְּנֵי רִיבּוֹי עֲרִיכַת הַמַּעֲשִׂים, עוֹלָה בְּעִלְיָה אַחֶרֶת, שִׁישׁ עֲלִיהָ לְמַלְכֵי אוֹמוֹת הָעוֹלָם וַיֵּשׁ לָהֶם כּוֹחַ לְגַזֹּר גְּזֵרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל לְמַנּוּעַ מֵהֶם קִיּוֹם הַמִּצְוּוֹת, אִזְ עוֹלָה אֶת־נִי שֶׁהִיא מַלְכוּת ה' וּמִתְרַחֶקֶת וְנִעְלָמֶת מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא מֵאִיר לָהֶם אֹרֶךְ הַצַּדִּיק הַמְּגַלֶּה מַלְכוּת ה' בִּירָאָה וְאַהֲבָה שְׁלֵמָה, וְזֹאת הֵנּוּ הוּא מְזַבְּחָ קְדוּשָׁה עַל יְדֵי אֲכִילָה מִתְקַנְתָּ וְדַעַת וּמִתְקַנְתָּ הַמְּגַלֶּה אֹרֶךְ הַצַּדִּיק, אִךְ עֵתָה שֶׁעֲלָה וְנִעְלָם וְנִחְשָׁךְ הָאוֹר, וְנִשְׁאַר רוּחַ הַיְצוֹנִית שֶׁל אוֹתָם הָרִי נְחוּשֶׁת וּמַלְכוּת שְׁקֵרִית שֶׁל הַגּוֹיִים. וְכַאֲשֶׁר אוֹתָהּ רוּחַ נְסִתְרָת קְדוּשָׁה עוֹלָה בְּקִיּוּמָהּ וְשׁוֹרְשָׁהּ, וְזִנָּה וּמְקַיֶּמֶת בְּהַסְתֵּר אֶת הַבְּרִיאָה, וְאִינָה מֵאִירָה לְמַטָּה כְּפִי שֶׁהִיָּתָה יִכְוָלָה לְהֵאִיר כְּבִיּוֹם גְּנוּסִיא

דְּמַלְכָא לְגִלוֹת יִרְאָה רִצּוֹן וְאַהֲבָה, עֵתָה נִקְרָא הַמְּזַבְּחָ תַחֲשׁ, שֶׁהֵם זָכַר וְנִקְבָה כְּנ"ל וְפֹאֵר נְפוּל לְלֹא מַלְכוּת, שֶׁהָרִי עֲלָתָהּ וְהַסְתְּלָקָה אוֹתָהּ נִי מְנַחֶשֶׁת. כִּי עֵיקַר אוֹר הַהַתְּפָאֵרוֹת הָאֵמֶתִי הוּא עַל יְדֵי מַלְכוּת ה' וְאִין מִלְךְ בְּלֹא עֵם, וְעֵתָה שֶׁנִּעְלָמֶת אוֹתָהּ נִי וּמַלְכוּת ה' מִמִּילָא אִין אֹרֶךְ הַתְּפָאֵרֶת הָאֵמֶתִי מְגוּלָה וְנִשְׁאַר תַחֲשׁ.

וְהָאִי אֶת־פְּרִשׁ, לְכַמְּחָ רִיחִין אַחְרָנִין, וְאֶקְרִין אוֹרָהּ חֲבִי, וְעַל דָּא אֶקְרִי חֲהוּא עֲמָא, תַחֲשׁ. כְּמָה דְּאֶתְּ אֶמַר (בְּרֵאשִׁית כ"ב) וְאֶת־ (קמ"ז ע"ב) תַחֲשׁ וְאֶת־ מְעַכְתָּ. אִינֹן הוּוּ יְדַעֵי בְּחָא חֲיָה דְּמִשְׁכְּנָא, דְּאֶקְרִי עַל שְׁמַחוֹן. – וְזֶה הַתַּחֲשׁ וְפֹאֵר נְפוּל נִפְרָד וְהַתְּפָרֶשׁ לְכַמְּחָ רוּחוֹת אַחֲרוֹת בְּעוֹלָם בְּבְחִינַת הַסְתֵּר וְאַחֲוִירִים, וְנִקְרָאִים גַּם כַּד עַל שְׁמוֹ, וְעַל זֶה נִקְרָא אוֹתוֹ עִם תַחֲשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת־ תַחֲשׁ וְאֶת־ מְעַכְתָּ. (וּפְרִשׁ הַרְמַב"ן שְׁכוֹלֵם רֵאוּם הִיוּ לְהַדְבֵק בְּאַבְרָהָם, דְּהֵינּוּ שִׁישׁ בְּהֶם נִיִּצוּץ הַפֹּאֵר שִׁיכּוֹל הַתְּגִייר וְלִקְבֵּל תִּיקוּן) הֵם הִיוּ מְכִירִים אֶת־ חֵיהָ זֹו שֶׁל הַמִּשְׁכָּן שֶׁנִּקְרָאֵת עַל שְׁמוֹ. שֶׁהוּא כִּסּוּי יִרְיעוֹת הַתַּחֲשׁ בְּגַג הַמִּשְׁכָּן דְּאֶקְרִי מְקַדֵּשׁ, הוּא בְּחִינַת הַדַּעַת שֶׁל יִרְאָה וְאַהֲבָה, שֶׁחֹזֵר לְקְדוּשָׁה. כִּי הִכִּירוּ בְּנִיִּצוּץ הַקְּדוּשָׁה הַנִּסְתֵּר שֶׁל אוֹתָהּ חֵיהָ הַנִּקְרָאֵת תַחֲשׁ, הַמְּקַבֶּלֶת חֵיוֹת מִן הַפֹּאֵר בְּהַסְתֵּר עַד תַּחֲזוֹר נִי הַמַּלְכוּת וְתַעֲלָה וְיִתְגַּלֶּה אֹרֶךְ הַפֹּאֵר שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּאַמֶּת בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ אִמֵּן.

וְעֵינֵן וְרֵאָה לְחַדֵּשׁ וְלְגַלוֹת אֶת פֹּאֵר הַמִּיּוּחָד שֶׁלְךָ בְּפִרְטִיּוֹת, לְבֹאֵר תְּחִילַת הַמֵּאֱמָר שֶׁל הַזֶּהָר בְּעֵנִין כּוֹס שֶׁל בְּרִכָּה, וְפֹאֵר הָאֶרְגָּמָן וְכו' וְכו' וְכֵן הַמִּשְׁךְ זֶהָר עַל פִּי דַעַת הַצַּדִּיק, עֵינֵן סוּד קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּת ה', וְבוֹרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ שֶׁהוּא כְּבוֹד פֹּאֵר הַלְבוּשׁ, בְּחִינַת נִיִּצוּץ הַנִּסְתֵּר הַחֹזֵר וּמִתְגִּייר, שֶׁאֶפְשָׁר לְגַלוֹתוֹ בְּרִישׁ גְּלִי בְיוֹם צוּם הַכִּיפּוּרִים וְתִיקוּן הָאֲכִילָה מְבַלֵּי אַחֲוִיּוֹת הַקְּלִיפּוֹת. וְכֵן חֵדֵשׁ בְּעֵנִין פֹּאֵר אֲבִנֵי הַחוּשָׁן שֶׁל י"ב שְׁבָטִים. וְעוֹד וְעוֹד עֵנִינִים נְפִלְאִים הַמַּחֲכִים לְגִילּוֹי הַנִּיִּצוּץ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל נִשְׁמַתְךָ הַמְּפּוֹאֶרֶת

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו: "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאת לאיזה ענין, פורב מונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקין ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. עליידי אכילה כפשוטו פראוי, שאוכל במתינות ואינו אוכל בדרך הלעטה, על ידי זה נתתקן השכל ונכנע הפסילות. אבל בשאול כל זולל וסובא, עליידי זה מתגבר הפסילות על השכל. ועליידי זה נחשה אצלו אור הצדיק, ואינו יכול לקבל ממנו וראו ואהבה:
- ב. עליידי צדקה לצדיקים אמתים ולעניים הגונים, עליידי זה נעשין גרים. ועליידי זה נתתקן פנים האכילה. ועליידי זה נשלם השכל וזוכה לראות אור הצדיק, ועליידי זה זוכה לקבל ממנו וראו ואהבה:
- ג. עליידי צדקה חז"ל, הוא מזכיר את הטוב הכבוש בין העבדים, הינו ניבוצי נשמות ישראל שנפלו בגלות, ומחמת אריכות הימן של הגלות שכחו מעלתם. אבל עליידי הצדקה חז"ל הם זוכרים את עצמן, איך נפלו משמים - ארץ. ומתחילים לרחם על עצמן ולהתגעגע, כי הלא הם למעלה מכל העולמות, כי ישראל עלה במחשבה תחלה, והקדוש ברוך הוא נמלה בנשמות ישראל בכריאת העולם, ועתה הם כבושים בגלות כזה ויכולים ח"ו לילך לכליון והפסד ח"ו. ומחמת זה שזוכרים כל זה, הם שבים וחוזרים אל התקדשה. ומזה ממילא יוכל כל אדם להבין בעצמו, כמה וכמה הוא בעצמו צריך לרחם על עצמו, וישתדל לשוב להשם יתברך:

תפילה על פי הלימוד

בחסדי, בזכות הקדושים אשר בארץ המה, ועורני וסניעני, שניעני לי הארה והתעוררות אמת, שיוכר ויתעורר את עצמו באמת, הטוב שבי. ויתודע להטוב שבי מעלתו הגדולה, מהיכן הוא נלקח ונמשך, מופתשבה עליידי דקדושה ברוך הוא, אשר שם עליידי במחשבה תחלה בתוך כלל נשמות ישראל, ואני בריה קלה שבים, למעלה מכל הארבע עולמות שהם, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. ואני בשרשי למעלה מכלם, כי אנכי מורע ישראל שעלו במחשבה תחלה, ובנו נמלה השם יתברך ונתענין עמו לברא את כל העולמות פלם וכל אשר בהם, עד תכלית העשיה שהוא העולם הזה וכל אשר בו, בשמים ובארץ בימים וכל אשר בהם. ועתה עתה, עורני נא, חקני נא, אמצני נא, הקיני נא, עוררני נא, שאזכה ברחמיך והסדיך האמתיים, לחזק את עצמי היטב היטב, היכן אני, היכן נשלבתי, היכן נתרחקתי ממוך עד הנה, היאומן כי יספר, שטוב אמתיה כזה המשרש בי, יהיה משלך במקום אפל וחשוך כזה, במקום שפל כזה, באפלה מנדה כזה, במקומות פגומים באלה, במקומות נמוכים ורחוקים מן התקדשה באלה, במקומות שאינם ראויים להקרא בשם מקום קל:

אנא ה', עורני לצאת מתאונת גופנו ומעכירת מעשני ומפסילות דעתנו. ונכנו ברחמיך הרבים, לתן צדקה הרבה לעניים מהגנים הרבה, ולצדיקים אמתיים שידורנו, למען נזכה עליידיה להשלים ולתקן פנים הפוסה שנפגם עליידי עונותינו, עד אשר אין לנו לא אישים ולא קרוב ולא כהן שיכפר בעדנו:

עצם הטוב שיש בי, שיוכל להתגבר לכבש את הגוף ותאוותיו תחתיו, שיהיה הרע כפוף ובטל תחת הטוב, עד שיתכפלו מפניו כל תאוות הגוף ומדותיו הרעות, באפן שאזכה להיות פרצוף הטוב באמת תמיד. אבי שבשמים, אבי שבשמים, אב החסד, אב הרחמן באמת, החומל הלי, השומע אנקת אביונים, הרואה בעלבון עלובים, השומע ומאזין צעקה מעמקי השאול תחתיות ומתחתיו, עד אשר אין מקום אשר לא תשמע מפניו קול אנחה ואנקה. לפדני מה לדבר לפניך, הורני מה שאומר לפניך, הודיעני מה שאצטעק אליך. המל נא על עלוב נפש פמוני, על נבאה לכב פמוני, על חסד דעה חסר לב פמוני, על חלוש פח פמוני, על מכולל ומטרף ומערבב בכל מיני ערובים פמוני. אשר הטוב שבי הוא כבוש כמו בבית הספר ממש ובגלות גדולה ומרה מאד, וכמה אלפי אלפים מהינות וחומות ברזל ומסגר על מסגר המסגרים אותי, וכמה וכמה אלפים שומרים ואורבים עומדים עלי בכל עת ובכל רגע, לא יתנוני השב רוחי, ואני יכול לעשות שום תנועה שיהיה פראוי. אפלו בעת שאני מתעורר לעשות איהו דבר שבקדשה, איני זוכה לעשות תנועה קלה שיהיה לה יפי והדור פראוי לאיש ישראל פאשר אתה דעת. אוי לי מאד, אוי ומר לי מאד מאד, אהה עלי, מר לי מאד, אויה על נפשי אוי להנפש אשר עשתה מעשים באלה, אוי להימים והשנים אשר פליתי בהבלים ובבלולים רעים מאד באלה. אדון כל, אלדי ועקתי ושוועתי, מלא רחמים, הטח אלי אונך ושמע, פקח עיניך וראו שוממותי, ראה נא כעני ועמלי:

רבונו של עולם, אתה זוכתי ברחמיך הרבים להיות בכלל ירע ישראל עבדך וערבת אותי ברחמיך הרבים לצדיקי אמת, להאמין בהם ולהשתוקק להם. עשה עמי

רבון כל העולמים, אדון כל הנשמות, אתה בראת עולמך פרצוף הטוב בשביל ישראל עמו, כמו שכתוב, בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. ואמרו רבותינו זרובים לברכה, בשביל ישראל שנקראו ראשית. כי ישראל עלה במחשבה תחלה, ובשבילנו בראת כל העולמות פלם, מן תחילת האצילות עד עולם השמי הזה, הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם והכל בראת פרצוף הטוב, למען אשר תפאור בנו בכל דור ודור. ובכן, תרחם עלינו, אבינו אב הרחמן, ותוכנו לעשות הטוב בעיניך תמיד, ונזכה להיות פרצוף הטוב באמת, לסור מרע ולעשות טוב תמיד, למען ותגלה ההתפארות והשעשועים ששך בנו, לעולמי עד וליצא נצחים:

והני ברחמיך הרבים, לתן צדקה הרבה לעניים מהגנים הרבה ולצדיקי אמת, למען נזכה להקבל בנפשות רבים של בני ישראל עמו, ועליידי זה תוכנו ברחמיך הרבים, שנזכה לגלות ולהאיר את הטוב הכבוש בנו. כי אתה ידעת את עצם יפי קדושת הטוב הכבוש אצלי בגלות גדולה ומרה מאד זה כמה שנים מיזם היותי על האדמה עד היום הזה, ואני זוכה עדיו לרחם על עצמי להוציא לאור תעלומות והסתרת הטוב שבי הכבוש בגלות, ואני זוכה לחזק את עצמי היטב, היכן אני בעולם, ואני ידע מה לעשות, באיזה דרך ומנוס אזכה לגלות הטוב שיש בי:

אנא ה', תן לי עצה, תן לי תנועה, תן לי ושיעור שלמה, עשה עמי פלא לחיים, לכל אהיה חס ושלום בפת בתי. עשה עמי חסד הנם פאשר נאה לך, לא כמעשי הרעים ופעולתי המנגות ודעותי המערבבות. חס וחמל נא על נפשי האמלקה מאד, יהמו נא מעיד ורחמיך על

לעילוי נשמת
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרז תמו בת דוד והיובא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אלישע יהונתן בן חגי. ה' יקום דמו
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אליהו יעקב בן אבידע. ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה.

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.